

*Дослідження
соціально-економічних
проблем перехідного періоду*

Науковий вісник

*III
Випуск
2001*

Чернівці

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний
університет

Чернівецький торговельно-економічний інститут

Науковий вісник

Дослідження соціально-економічних проблем перехідного періоду

III
Випуск
2001

Чернівці

Редакційна колегія:

І.З.Адамова - к.е.н., доцент, **В.Д.Базилевич** – д.е.н., професор,
Е.О.Грицюк – к.е.н., доцент, **М.І.Долішній** – д.е.н., професор, академік
НАН України, **І.Д.Козменко** – к.е.н., доцент, **І.Р.Лошенко** – к.т.н.,
доцент, **Д.Г.Лук'яненко** – д.е.н., професор, **А.А.Мазаракі** – д.е.н.,
професор, **Т.М.Ореховська** – к.е.н., доцент, **А.М.Поручник** – д.е.н.,
професор, **І.М.Школа** – д.е.н., професор, **М.Ф.Юрій** – д.і.н., професор.

Рецензенти: доктор економічних наук, професор **Е.І.Бойко**
доктор економічних наук, професор **В.І.Пила**

Редакція вісника: Головний редактор – **І.М. Школа**

Відповідальний секретар – **Е.О. Грицюк**

Редактор – **Р.В. Кравчук**

Коректор – **Н.С. Колодницька**

Комп'ютерний дизайн і макетування – **О.Д. Попович**
Н.М. Попович

Друкується за ухвалою Вченої Ради Чернівецького торговельно-
економічного інституту КНТЕУ

Свідоцтво державного комітету інформаційної політики, телебачення та
радіомовлення України № 4317 серія КВ від 20.06.2000 р.

Загальнодержавне видання

© ЧТЕІ КНТЕУ, 2001

ISBN 966-7577-69-4

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

АЛЕКСАНДРОВ І.О. Страхування усталеності економічних систем	7
ЖУК М.В. Регіональна нетекономіка	9
✓ МАНІЛІЧ М.І. Відтворювальний потенціал регіону як об'єкт територіального управління	11
✓ ЧАБАНОВА Т.В. Основные направления развития регионов	16
ЛАВРЕНЮК Н. М. Особливості управлінських функцій держави у період трансформації суспільства	20
ЛАЩАК О.М. Примноження духовного потенціалу як фактор економічного розвитку регіону	24
✓ ПРИТУЛА Х.М. Макроекономічні методи впливу на розвиток економіки регіону	26

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

КОЛОМІЄЦЬ І.Ф. Стратегія інтернаціоналізації в системі управління підприємством	30
МАКСИМЧУК М.В. Єврорегіони як форми управління розвитком прикордонних територій	32
✓ БАЛАСИНОВИЧ Б.О., МЕРКЕР РІХАРД. Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України	34
СТЕЛЬМАХ О.А. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: державний і регіональний аспекти	41
ВИШПІНСЬКА В.В., КОЗМЕНКО В.М. Візовий режим як елемент політико-правового середовища ЗЕД	43
СЄРОВА Л.П. Державна політика щодо формування експортного потенціалу суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України	46
МАРУСЯК Н.С. Основні аспекти розвитку зовнішньої торгівлі	49
БАБІНСЬКА О. В. Криза заборгованості і міжнародний кредит	51
ДУДКО Н.В. Головні напрями удосконалення міжнародної валютної системи	60

ЕКОНОМІКА

ГОСПОДІНОВА О. І. Регіон у системі ринкових відносин	63
ДИБА М.І. Деякі аспекти регіонального розвитку	66
ГОМОЛЬСЬКА В.В., КОМАРНИЦЬКИЙ І.М. Реалізація цільових комплексних програм соціально-економічного розвитку регіону	70
НЕРЕТІН О.В., РУДАКОВА Н.С. Про господарсько-фінансовий механізм економічного регіону	74
БЕВЗ О.П. Регіональні аспекти ринку житлової нерухомості	78
МАСЛОВСЬКА Л.Ц. Стратегічні пріоритети розвитку Подільського регіону України на засадах сталого розвитку	82
СЕМІВ Л.К. Місце регіональної політики ринку праці в активізації державної регіональної політики	86
МАЗУР Т.М., НУЖНА І.О. Реструктуризація виробничих територій як фактор відновлення соціально-економічного потенціалу міста Львова	90
ПРИТУЛА О.В. Роль винагороди за працю у системі мотивації малих підприємств	92
ПОДЛУЖНА Н.О. Прибуток як критерій економічної безпеки підприємства	94
ДРЕСВ'ЯНСЬКИЙ О. П. Комплекс ефективних заходів щодо успішної реалізації емісійної стратегії підприємства	97
БРЮХОВЕЦЬКА О.М., ГОМОЛЬСЬКА О.М., ЛОЗОВИНСЬКА А.Д., ПОПОВИЧ Н.М. Реструктуризація як один із ключових факторів успіху підприємств регіону	99

БІДАК В.Я. Соціальний захист як компонент механізму реалізації регіональної соціальної політики	103
ПАК Н.Т. Організаційно-економічний механізм державного регулювання регіональним розвитком	105
ПУШАК Я.Я. Анкетування як форма організації та проведення статистичного моніторингу інвестиційної діяльності підприємств регіону	109
СИДОРЧЕНКО Т. Про заходи щодо реформування принципів оцінки вартості будівництва	113
СЕРДЮК О.В. Напрями економічної політики регулювання екологічної безпеки	117
ШЕВЧУК Л.Т. Особливості врахування медико-географічних аспектів використання трудового потенціалу в межах депресивних територіальних суспільних систем	120
САМОТІЙ З.І. Регіональні пріоритети інвестиційної політики	122
ШЕВЧУК Я.В. Санація депресивних територіальних суспільних систем як один з пріоритетних напрямків регіональної політики	126
МУСТАФІН В.І., ЧЕРНОВСЬКА І.Б. Інвестиційна привабливість регіонів – важливий напрямок сучасних економічних досліджень	128
КИРИЛЮК В.С. Інвестиційні процеси у Чернівецькому регіоні: основні напрями інтенсифікації	131
ДОБРЯНСЬКА М.І. Проблеми прискорення реформування АПК регіону	134
КИФЯК О.В. Деякі тенденції розвитку туризму на Буковині на початку ХХІ століття	136
ВДОВІЧЕН А. А. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів	139
АНТОХОВА І.М. Зарубіжний досвід регулювання систем оплати праці	145
БЛИНОВ А.О., КАШКОРОВА С.П. Взаимодействие власти и бизнеса	155
КОВАЛЕВИЧ Д.А. Інновації у формуванні місцевих бюджетів областей Карпатського регіону	164
БЕЛІНСЬКА О.Г. Система пенсійного забезпечення в Україні та необхідні умови для її здійснення	171
ЗАГОРОДНІЙ А.Г., СТАДНИЦЬКИЙ Ю.І., САГАНТ Л.Л. Екологічне старіння основних виробничих фондів: критерії, причини, наслідки	176
ТУРИЛО А.М., КАПИТУЛА С.В. Менеджмент предпринимательской деятельности в условиях неопределенности и риска	182

ФІНАНСИ

КОЗОРІЗ М.А. Стратегія довгострокового кредитування як напрямок ефективного розвитку підприємництва і комерційних банків	189
ЗАГОРОДНІЙ А.Г., СЕЛЮЧЕНКО Н.Є., КІЧОР В.П. Суть лізингових операцій та необхідність її єдиного загальноприйнятого тлумачення	192
ПАРТИН Г.О. Роль банківської системи у реалізації економічної політики України	198
СІРЕЦЬКИЙ В.Л. Оптимізація фінансово-бюджетної політики – запорука успішного виконання бюджетів	202
КОВАЛЬ Л.С. Формування та використання ресурсного потенціалу регіональних комерційних банків	206
ГАЛУШКА Є.О. Розвиток міжбюджетних відносин	209
МАМОНТОВА Н.А. Фінансова стійкість підприємства в системі фінансового менеджменту	211
ГУБИНА В.С. Финансовая стратегия предприятия	215
ЧЕРНИЧУК Л.В. Особливості вексельного обігу в Україні	219
НАСТАСЬЄВ В.М. Впровадження лізингових відносин як фактор економічного розвитку	223
КЕКУХ Т.І. Податкова політика і актуальні питання розвитку легкої промисловості Чернівецької області	225
КЛІВДЕНКО Л.М., РОМАШЕВСЬКА Н.О. Бюджет – 2001 і його протиріччя	227

фірма «Microsoft Expedia», яка працює у режимі «on-line», через яку тепер проходить біля 2 млн. бронювань в місяць.

У перспективі можна чекати проведення в Інтернеті аукціонів з продажу всіх видів туристичних послуг, починаючи від замовлення готельних

Вдовічен А. А.
м. Чернівці

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ

Практично всі регіони України знаходяться під сильним впливом процесу розподілу праці, який склався у радянський період. Тільки при реконструкції й модернізації матеріально-технічної бази, проведенні часткової конверсії промисловості можливі цілеспрямовані структурні перетворення в економіці, а дане завдання може бути вирішене тільки за умови створення стратегічно вірної інвестиційної політики, яка б, у свою чергу, базувалася на інвестиційній привабливості регіонів. Тому що кожний інвестиційний проект має конкретну спрямованість і з найбільшою ефективністю може бути реалізований як для інвестора, так і для реципієнта у тих регіонах, де для цього є найкращі умови. Саме тому важливу роль у процесі обґрунтування стратегії інвестиційної діяльності компаній, фірм відіграють оцінка й прогнозування інвестиційної привабливості регіонів. Слід зауважити, що оцінка й прогнозування інвестиційної привабливості регіонів мають бути безпосередньо узгоджені з державною регіональною політикою, оскільки правильне розміщення окремих підприємств і виробництв може сприяти підвищенню ефективності господарювання й економічного розвитку країни в цілому.

Інвестиційна привабливість як країни, так і регіону, визначається комплексом різноманітних чинників, перелік і вплив яких можуть розрізнятися й змінюватися залежно як від складу інвесторів, що переслідують різні цілі, так і від підходів регіональної активізації інвестиційної діяльності, тобто одні мають надію на розширення дотацій з центрального бюджету щодо підтримки вугільної промисловості, АПК, ВПК, інші намагаються мобілізувати власні ресурси через місцеві податки та інші канали, треті сприяють розвитку недержавного сектора і залученню його фінансових ресурсів у вигляді інвестицій в економіку і т. п.

Досить значного поширення у світовій та європейській практиці

набуло оцінювання інвестиційної привабливості територій, яке здійснюється на основі експертних оцінок, що періодично публікуються провідними економічними журналами світу ("Euromoney", "Fortune", "The Economist"), а також відомими експертними агентствами ("Mody's", "Standard & Poor's", "IBSA"). Проте згадані оцінки розраховуються на методичній базі, прийнятній для стабільних інвестиційних ринків, існуючих у країнах із розвинутою інвестиційною інфраструктурою, досконалими кредитно-фінансовою, фінансовою, податковою й правовою системами. В Україні, як і в інших пострадянських державах, умови здійснення інвестиційної діяльності суттєво відрізняються від тих, які є в повноцінній ринковій економіці, тому ведеться пошук таких методичних підходів оцінки інвестиційного клімату, які б повністю враховували специфіку вітчизняних умов інвестування. В Росії розроблені методики визначення рейтингу інвестиційної привабливості території (консалтинговим агентством "Експерт-РА", рейтинговим агентством "Експерт-Географія"), які орієнтовані на пріоритетність добувних галузей і галузей, що займаються первинною переробкою сировини.

Рейтинги російських агентств "Експерт-РА" і "Експерт-Географія" базуються на використанні трьох основних критеріїв: інвестиційного потенціалу, інвестиційного ризику й обсягах реальних інвестицій, які представлені рядом показників.

Певний досвід в оцінці й прогнозуванні інвестиційної привабливості регіонів мають і області України. Дане дослідження здійснила інвестиційна компанія "ОМЕТА-ІНВЕСТ" на основі спеціально розробленої програми, методичні положення якої можна використовувати для аналізу інвестиційної привабливості адміністративно-територіальних одиниць на рівні області, зокрема, застосовуючи такі синтетичні узагальнюючі показники, як:

- 1) рівень загальноекономічного розвитку регіону;
- 2) рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону;
- 3) демографічна характеристика регіону;
- 4) рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури регіону;
- 5) рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків регіону;
- 6) рейтинг за обсягом реальних інвестицій.

За цією методикою оцінка кожного синтетичного показника має базуватися на використанні відповідних аналітичних показників, за допомогою яких (шляхом їх підсумовування) визначається рангове значення кожного досліджуваного об'єкта в їхній загальній кількості.

Рейтинги від 1 (найвищий) до 25 (найнижчий) розподілились у відповідності до кількості балів, що їх набрали окремі регіони на основі вищеперерахованих узагальнюючих синтетичних показників.

Оцінюючи рівень загальноекономічного розвитку регіону, вивчають потенційну потребу в обсягах інвестування, можливість формування інвестиційних ресурсів за рахунок власних джерел, сукупну місткість регіонального ринку, тобто визначається інвестиційний потенціал регіону, який складається з споживчого (сукупна купівельна спроможність населення регіону), трудового (трудова ресурси та їх освітній рівень), виробничого (сукупний результат господарської діяльності населення у регіоні), інфраструктурного (економіко-географічне положення регіону і його інфраструктурна забезпеченість), фінансового (обсяг податкової бази і прибутковість підприємств регіону), інноваційного (рівень розвитку науки і впровадження результатів науково-технічного прогресу в регіоні), інституційного (ступінь розвитку основних інститутів ринкової економіки) і ресурсно-сировинного потенціалу (середньозважена забезпеченість балансовими запасами основних видів природних ресурсів). Для такого оцінювання використовують такі аналітичні показники:

- частка регіону в ВВП та виробленому НД;
- обсяг виробленої промислової продукції на душу населення;
- рівень самозабезпеченості регіону основними продуктами харчування (обсяг виробництва відповідних видів сільськогосподарської продукції на душу населення);
- середній рівень заробітної плати у регіоні;
- обсяг і динаміка капітальних вкладень у регіоні в розрахунку на одного жителя;
- число компаній і фірм усіх форм власності в регіоні;
- частка збиткових підприємств у загальній кількості функціонуючих компаній та фірм.

Оцінюючи рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону, вивчають можливості швидкої реалізації інвестиційних проектів за такими ознаками:

- кількість підрядних будівельних компаній і фірм усіх форм власності;
- обсяги місцевого виробництва основних видів будівельних матеріалів;
- виробництво енергетичних ресурсів (у перерахунку на електроенергію) на душу населення;

- кількість залізничних шляхів сполучення в розрахунку на 100 км² території;

- щільність автомобільних шляхів із твердим покриттям на 100 км² території.

Оцінюючи рівень демографічної характеристики регіону, вивчають потенційний обсяг попиту населення на споживчі товари та послуги, а також можливість залучення кваліфікованої робочої сили у виробництва, що інвестуються. З цією метою аналізують такі показники:

- частка населення регіону в загальній чисельності жителів країни;
- співвідношення міських і сільських жителів у регіоні;
- частка населення, зайнятого у суспільному виробництві на підприємствах усіх форм власності;
- рівень кваліфікації робітників, зайнятих у суспільному виробництві.

Оцінюючи рівень розвитку ринкових відносин і комерційної структури регіону, вивчають відношення місцевих органів самоврядування до розвитку ринкових форм і створення відповідного підприємницького клімату. Для цього використовують систему наступних показників:

- частка приватизованих підприємств у загальній кількості підприємств комунальної власності;
- частка компаній і фірм недержавних форм власності у загальній кількості виробничих підприємств регіону;
- кількість спільних компаній і фірм із зарубіжними партнерами (юридичними й фізичними особами-нерезидентами);
- кількість банківських установ (у тому числі філій) на території регіону;
- кількість страхових компаній (та їхніх представництв) на території регіону;
- кількість товарних бірж (універсальних і спеціалізованих) на території регіону.

Оцінюючи рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків, вивчають ступінь безпеки інвестиційної (а потім виробничої) діяльності в регіоні. Інвестиційні ризики включають економічні ризики (тенденції в економічному розвитку регіону), фінансові (ступінь збалансованості регіонального бюджету й фінансових підприємств), політичні (розподіл політичних симпатій населення за результатами останніх парламентських виборів, авторитетність місцевої влади), соціальні (рівень соціальної напруженості), екологічні (рівень забруднення

довкілля), кримінальні (рівень злочинності в регіоні з врахуванням важкості злочинів), законодавчі (юридичні умови інвестування в ті чи інші сфери і галузі, порядок використання факторів виробництва) і характеризуються наступними показниками:

- наявність інвестиційного регіонального законодавства;
- рівень економічної злочинності в розрахунку на 100 тис. жителів;
- частка підприємств із шкідливими викидами, що перевищують гранично допустимі норми, в загальній кількості промислових підприємств;
- середній радіаційний фон у містах регіону;
- частка незавершених будівельних об'єктів у загальній кількості розпочатих будівництвом об'єктів за останні 3 роки;
- забезпеченість регіональних бюджетів власними доходами;
- рейтинг регіонів за найбільш несприятливим екологічним становищем.

Оцінюючи рейтинг обсягу реальних інвестицій, користуються наступними показниками:

- регіони з найбільшим обсягом прямих іноземних інвестицій;
- регіони з найбільшим обсягом капітальних вкладень;
- регіони з кращою динамікою капітальних вкладень.

Огляд аналітичних показників, що використовуються для оцінювання інвестиційної привабливості регіону, свідчить про широку базу дослідження комплексу умов, що визначають цю регіональну характеристику.

На основі кількісної оцінки розглянутих синтезованих показників розраховують інтегральний показник оцінки інвестиційної привабливості регіонів. За значенням розрахованого інтегрального показника визначають конкретне місце регіону, щодо інвестиційної привабливості у загальному складі регіонів країни.

Використовуючи інтегральний показник слід враховувати, що він дає лише узагальнену характеристику ефективності інвестицій у регіоні без належного врахування галузевої структури, а також те, що навіть у групах регіонів пріоритетної або високої інноваційної привабливості окремі напрями інвестування можуть не дати високої віддачі на вкладений капітал, аніж це можуть дати регіони із середньою інвестиційною привабливістю за окремими напрямками інвестування.

У науковій і методичній літературі наведено багато варіантів рейтингової оцінки інвестиційної привабливості регіонів. Вони відрізняються, головним чином, набором оціночних показників, хоча

перелік груп цих показників є практично однаковим. Слід звернути увагу і на те, що існують принаймні три фактори, які обумовлюють потребу розробки адаптованих моделей оцінки інвестиційної привабливості регіонів.

По-перше, потрібно брати до уваги те, що одні фактори інвестиційної привабливості в межах сукупності об'єктів порівняння є більш вагомими, ніж інші, вплив яких на рішення інвестора є незначним. Наприклад, екологічні ризики за певних умов є менш важливими, ніж наявність інвестиційного регіонального законодавства, наявність системи захисту й страхування інвестицій – більш вагомим, ніж високий рівень злочинності, і т. п.

По-друге, навіть у межах однієї і тієї ж сукупності регіонів згадані пріоритети можуть суттєво змінюватись з часом.

По-третє, потрібно враховувати динамічний характер факторів інвестиційного клімату.

Отже, такий підхід щодо визначення рівня інвестиційної привабливості кожного регіону країни є лише орієнтиром для окремих інвестиційних приватних компаній і фірм, а не плануванням державних капітальних вкладень у розвиток і структурну перебудову окремих регіонів та підвищує гарантію ефективності інвестиційної діяльності. Результати ж такого оцінювання не становлять перешкод у приватному інвестуванні об'єктів у регіонах із низькою інвестиційною привабливістю, оскільки вони лише попереджають, що інвестиційні рішення в таких регіонах повинні прийматися досить скрупульозно. Така оцінка дає можливість органам місцевої влади уникати вузьких місць та впливати на рівень розвитку інвестиційної привабливості регіону.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вальхсхьofer Юрген. Інвестиційні проекти на комунальному рівні: Конспект лекцій. - Чернівці: Прут. – 2000. - С. 112.
2. Єпіфанов А. О., Сало І. В. Регіональна економіка: Навч. посіб. – К.: Наукова думка, 1999. – 344 с.
3. Зозуля Т. О. Міжнародне кредитування і формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні // Фінанси України. – 2000. - № 7. – С. 102–111.
4. Комарницький І. М. Організаційно-економічні механізми розвитку підприємництва. - Ужгород: Вид-во "Патент", 2000. – 224 с.
5. Кульчицький М. І. Інвестиційне забезпечення розвитку виробничої сфери. // Фінанси України. – 1998. - № 5. – С. 11–15.
6. Ландарь І. В. Економічні механізми залучення іноземних інвестицій в Україну. Автореферат дисертації к. е. н. – К. 1999 – 20 с.
7. Лисяк Л. В., Шумський В. М. Реальність потенційних джерел інвестиційної

- діяльності в Україні // Фінанси України. – 2000. – № 2. – С. 74 – 78.
8. Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З. Державне регулювання економіки: Підручник. Друге вид., виправлене і доповнене. – К.: Атіка, Ельга-Н, 2000. – 592 с.
  9. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. – К.: Видавництво Лібра ТОВ, 1998. – 392 с.
  10. Стеченко Д. М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. посіб. – К.: Вікар, 2001. – 377 с.
  11. Україна: поступ у ХХІ століття. Стратегія економічного та соціального розвитку на 2000 – 2004 роки. Послання Президента України до Верховної Ради України 2000 рік. // Урядовий кур'єр. – 2000. – 23 лютого. – № 34. – С. 5 – 12.

Антохова І. М., к. е. н.,
м. Чернівці

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМ ОПЛАТИ ПРАЦІ

Зарубіжний досвід у системі оплати праці доцільно враховувати в українській практиці для пошуку сингулярних точок досягнення рівноваги у сфері зайнятості, підвищення ефективності виробництва і використання трудового потенціалу, переходу до гнучкої системи заробітної плати.

В останні 20-30 років у промислово розвинутих країнах державна політика регулювання заробітної плати дещо послабилась. Зокрема, йде поступова відмова від жорсткої державної регламентації тарифних ставок за умов росту заробітної плати, одержання премій, надбавок. Якщо раніше при коригуванні заробітної плати виходили з принципу: подорожчання життя повинно бути компенсовано адекватним зростанням заробітної плати, то тепер домінує інший підхід – підвищення продуктивності праці та досягнення відповідних фінансових результатів підприємства є вихідними економічними умовами для зростання заробітків працюючих. Враховується стан попиту та пропозиції робочої сили на ринку праці, а також специфічні соціально-економічні умови, які складаються в окремих регіонах.

В цілому вихід країн із структурної кризи 70-х - початку 80-х років був окреслений корінними змінами в сфері оплати праці та соціального партнерства. Досягнення рівноваги у сфері зайнятості, підвищення ефективності було здобуто за рахунок гнучкості системи заробітної плати, яка передбачала зміну заробітної плати в залежності від динаміки економічних показників, продуктивності праці, інфляції тощо.

У процесі реалізації програм виходу із структурної кризи було